

arkivXet

information från arkiv gävleborg

årgång 28 nr 2/2020

På historievandring med arkivet. Sid 4-5

Sinikka kommer och Aneá lämnar. Sid 2-3

Sinikka Bohlin vill vara ambassadör för arkivet

En Nordenvän som intresserar sig för arkiv och historia. Sinikka Bohlin är ny ordförande i Arkiv Gävleborg.

– Jag vill gärna se mig som en ambassadör för arkiven, för betydelsen av att både teckna ner sin egen historia och ta del av den, säger hon.

Det är en person med föreningsvana och mångsidig erfarenhet som tar över ordförandeskapet. Sinikka Bohlin är mest känd som riksdagsledamot, hon representerade länet i riksdagen i 22 år. Men om hon sitter på något ”mandat” i arkivets styrelse så är det från Föreningen Norden där hon är ordförande i Gävleföreningen och ingår i distriktsstyrelsen.

Sinikka Bohlin kom från Finland till Sverige samma dag som Sovjet marscherade in i Tjeckoslovakien och slog ner den spirande demokratin. Det var i augusti 1968.

– Jag kom med Hansabåten till Slite på Gotland där jag hade en bror som skickades till Sverige under kriget.

Hon är själv född efter kriget men även efterkrigsbarnen präglades av historien. Föräldrarna kom från Karelen, hennes mamma tvingades fly därifrån med de två sönerna när Finland förlorade Karlen till Sovjetunionen. Båda hennes äldre halvbröder fick uppleva vad det innebar att sändas till Sverige under kriget.

– Det finns en väldig tragik i de här berättelserna och i vad människor fick uppleva. Vi läste inte ens som de här krigen i skolan, det sopades under mattan, förmodligen för att historien rymmer så många konflikter, så mycket hat och så mycket sorg.

Det här är erfarenheter som hon menar stärkt henne i uppfattningen att det är viktigt att känna sin historia. Sinikka utbildade sig till lärare och arbetade på flera ställen både i Finland och Sverige, men också på Postgirot i Stockholm.

– Det var inget lärarjobb, men det var där många andra finska tjejer arbetade.

Lantmäteriet flyttades till Gävle 1975, då kom också familjen Bohlin hit eftersom maken jobbade där. De bosatte sig i Valbo och Sinikka blev hemspråklärare. Där väcktes hennes starka engagemang för rätten till det finska språket - och politiken.

1979 valdes hon in i kommunfullmäktige för Socialdemokraterna.

Hon hade många olika uppdrag och var även aktiv på regional nivå, landstinget som det då hette, innan hon 1988 valdes in i riksdagen.

– Där var jag en av de första med invandrarbakgrund,

Arkivets nya ordförande Sinikka Bohlin har börjat lära känna verksamheten. Foto: Evelin Skoglund

det var inte många som var kvinna och invandrare i politiken då.

I sju år var hon vice ordförande i jordbruksutskottet, ”ett roligt uppdrag, ett underbart utskott” som hon säger. Miljö, jakt, fiske, skogsbruk är några frågor som förutom

rena jordbruksfrågor hanteras i utskottet. Hon har också varit medlem Nordiska rådet, där hon även var president ett

år. Både genom uppdragen i rådet och privat har hon rest mycket i Baltikum, Vitryssland, Ryssland och inte minst de nordiska länderna där Island gjort starkt intryck.

– Jag känner starkt för den nordiska gemenskapen, det finns stora likheter mellan länderna och folken och intressanta olikheter också.

Hon har trappat ner efter riksdagsåren, haft några uppdrag inom Region Gävleborg och har bara ett centralt uppdrag kvar, i Svensk-Isländska samarbetsfonden.

Framöver blir det Arkiv Gävleborg och så förstås Föreningen Norden. Lokalavdelningen i Gävle fyller snart hundra år och det ska uppmärksammas. Dessutom har hon stugan i Roslagen där hon odlar tomater och njuter av naturen.

Ulla Ejemar

"Jag har alltid slagits för rätten till finska språket"

Anéa Elfving går vidare till nya uppdrag efter fem år

Inte visste jag mycket om arkiv, när jag valdes till ordförande i Arkiv Gävleborgs styrelse vid årsmötet 2015, säger Anéa Elfving.

– Och inte kunde jag föreställa mig en pedagogisk verksamhet här med sådan bredd.

Det hade varit omsättning på posterna dessförinnan. Den uppskattade ordföranden Sture Sandberg hade gått vidare till större utmaningar 2014. Han efterträddes av Monica Jacobsson, som dock av hälsoskäl avgick efter ett halvår, och därefter kortvarigt av styrelseledamoten Bruno Ahlqvist. Och arkivchefen Barbro Eriksson, som förtjänstfullt lett verksamheten i 38 år, blev pensionär och efterträddes av Ulla Ejemar.

Nu skulle ett fackföreningsproffs ta över klubban. Anéa växte upp i den då nyuppförda stadsdelen Stigslund i Gävle och arbetade efter skolan på Televerket i 15 år,

"Även vi blir historia en dag" med start som telefonist på nummerbyrån och sedan bland annat med felanmälan. Någon såg hennes

kapacitet och drog henne in i facket, och hon anställdes av Seko (Service- och kommunikation), ett fackförbund inom Landsorganisationen som organiserar över 130 000 medlemmar inom nio branscher. Där var hon ombudsman i 22 år.

– I det jobbet är det kollektivavtalen som styr, förklarar hon. Det handlar väldigt mycket om att lösa konflikter.

Nästan hela arbetslivet har hon haft i Gävle. Men det blev några år i Sundsvall också.

– Gymnasiet läste jag in på Komvux, och sedan var jag ett tag på Länsarbetsnämnden. Det var en bra skola. Jag fick lära mig att vara en noggrann och effektiv byråkrat. Lära mig respekt för myndighetsrollen. Jag har fått så mycket utbildning i mina jobb.

Körsång är en aktivitet som hon fortsätter med. Musikintresset har hon kvar sedan skoltiden.

– När ABF fyllde 100 år och firades vid midsommar på Brunnsviks folkhögskola var Sekos present att tre körer framförde ett sångprogram om sånt som hade hänt under seklet.

Och Anéa var med och sjöng.

Hon har bara lovord för Arkiv Gävleborgs arbete: liten stab och små resurser – men ger så mycket, hög kvalitet. En verksamhet som mår bra.

– Alla som har sina samlingar där kan känna sig trygga. Och det är en fröjd att se ungdomar på studiebesök så intresserade av att lära sig lite om forskning.

Arkivet tog under 2019 emot studiebesök av 44 elevgrupper från hela länet, totalt 726 skolungdomar. En

Anéa Elfving fick en blombukett under en enkel avtackning på arkivet. foto: Ulla Ejemar

del kommer kanske tillbaka som framtida forskare.

– Och måndagsöppet efter kontorstid, en sån fin service! Och det är genialt att vid sådana tillfällen ha en utåtriktad aktivitet.

Föreningar och företag slås ihop och bildar större enheter. Många gamla lokaler städas då ur, och risken är att även dokumentationen försvinner. De är viktigt, påpekar Anéa, att vi lämnar ifrån oss handlingarna till säker förvaring.

– Även vi blir ju historia.

Hon har arbetat heltid i 42 år och tycker att det ska bli skönt att äga mer av sin tid, fånga det som kommer, läsa böcker. Men som nämndeman i tingsrätt och förvaltningsrätt, med körsång och uppdrag för S-kvinnorna blir hon inte sysslolös. Dessutom är hon vigselförrättare i Enneska salongen i stadshuset i Gävle, och om brudparet talar vackert med henne, kanske hon sjunger lite för dem också.

– Men jag lämnar en liten del av min själ i Arkiv Gävleborg...

Barbro Sollbe

En klass på väg genom Gamla Gefle under en av arkivets vandringar, målet är Joe Hill-museet och Olof Danielssons plats. Foto: Evelin Skoglund.

Coronasäkra stadsvandringar - nyhet för skolorna

Stadsvandringar och erbjudande om besök i klasserna. Arkivets pedagog Solveig Östlund Blomgren har tagit fram alternativa lösningar inför hösten när vi på grund av coronaviruset inte kan ta emot klasserna i arkivets egna lokaler.

Gensvaret har varit stort, många skolor har bokat stadsvandring och flera har bokat besök.

Arkivet har alltid åkt ut till skolorna i länet och har många uppgifter för skolor på hemsidan, men kärnan i den pedagogiska verksamheten har varit de fysiska besöken i arkivet. Elever har fått komma till arkivet i Gävle, möta källor i original, pröva på att läsa en matrikel eller ett protokoll och komma in i arkivlokalen och uppleva hur mycket material från länets förenings- och näringsliv som finns bevarat.

I höst har vi fått tänka om. Solveig har tagit fram två grundvarianter av stadsvandringar i Gävle anpassade för olika elevgrupper. Den ena vandringen är avsedd för lite yngre elever, de får se på fotografier och upptäcka hur staden förändrats över tid. Den andra är avsedd för äldre elever och fokuserar på historiebruk och väcker frågor

Solveig Östlund Blomgren har många bokningar till vandringarna.

som till exempel hur staden lyft fram vissa personer i gatunamn och skulpturer. Vandringarna är givetvis kopplade till arkivets källor.

Någon kanske undrar varför arkivet enbart har stadsvandringar i Gävle när arkivet finns till för hela länet.

Svaret är att detta är ett nytt inslag som krävt en hel del förberedelser, arkivet har inte resurser att ta fram flera vandringar på kort tid. Men om de slår väl ut och skolorna anser att de fyller ett behov är det möjligt att arkivet utvecklar vandringar på fler orter.

För skolor i länet som inte kan eller vill åka till Gävle erbjuder arkivet besök av arkivets pedagog, då åker Solveig ut till skolan, berättar och visar kopierade källor. Ytterligare ett alternativ för länets skolor är studiebesök på distans, då får klassen koppla upp sig mot arkivet. Till det alternativet har Solveig och medarbetaren Evelin Skoglund tagit fram en filmad visning av arkivet.

Det blir inte alltid som man tänkt sig ..

Coronaviruset har givetvis påverkat även arkivets verksamhet. Årsmötet skulle hållas i april i Bollnäs, men det fick ställas in när Folkhälsomyndigheten uppmanade alla att avstå från resor och onödiga möten. Till slut valde styrelsen att hålla årsmötet via e-post. Ett förslag om höjning av medlemsavgifterna drog styrelsen tillbaka eftersom det skulle bli svårt att ha en öppen diskussion när mötet inte kunde hållas på vanligt vis.

Arkivets dagliga verksamhet har också påverkats. I mitten av mars stängde vi arkivet för besökare och avbokade skolklasser och föreningsgrupper eftersom det är svårt att hålla distans i reception och korridor. Inplanerade arrangemang som "Arkivmåndag" fick också ställas in.

I maj öppnade vi åter för forskare efter att ha gjort om mötesrummet till forskarsal, nu kan vi ta emot forskare utan att de behöver trängas. Gruppbesök kan vi däremot inte återuppta i höst eftersom det är svårt att då upprätthålla rekommenderad distans i lokalerna. För skolorna har vi försökt att hitta alternativ till besök i arkivet – se artikel här intill.

Särskilt i början av pandemin ökade antalet frågor från forskare via telefon och e-post. Från arkivets sida har vi varit extra generösa med service som sökning, kopiering och inskanning av material för att även de som inte kan åka till arkivet ska få tillgång till källorna.

Personalen har varit på plats hela tiden. Distansarbete är inget alternativ när man ska ordna och förteckna arkiv, ta emot leveranser eller ge forskarservice.

Ulla Ejemar

Dokumentera corona!

Har allt ställts in grund av coronaviruset och covid 19? Eller har verksamheten hittat nya former? Våra medlemmar – föreningar och företag – har precis som arkivet påverkats av pandemin. Men hur? I dag är allt i färskt minne – men hur är det om tio eller tjugo år?

Det kommer med all sannolikhet att forskas om hur pandemin påverkat inte minst föreningslivet. Och då kommer forskarna att vända sig till arkiven, till protokoll, verksamhetsberättelser och andra handlingar och vittnesmål från tiden.

Flera projekt pågår runt om i landet, museer och arkiv samlar aktivt in berättelser om pandemin och uppmanar alla föreningar att dokumentera hur verksamheten påverkas. Vilka beslut man tagit med anledning av pandemin? Vilka möten, arrangemang och tävlingar har man ställt in? Vilka har man lyckats genomföra på nytt sätt? Har aktiviteten ökat eller minskat? Har fler medlemmar blivit bekväma med att mötas via internet?

Och glöm inte att på något sätt bevara hur ni hanterat hemsida och sociala medier som Facebook – kanske har det blivit extra viktiga kanaler för föreningens kommunikation i pandemitider?

Bilen lastas med mjölkkrukor utanför Ockelbos mejeri. Mejeriet var ett av dem som gick in i Gefleortens 1933. Mejeriet lades ner 1962 men busshållplatsen intill heter fortfarande "Mejeriet". Foto ur arkiv från Gefleortens mejeriförening.

Arkivet tar hand om Gefleortens 87-åriga historia

I maj rullade de sista bilarna med mjölk ut från mejeriet i Gävle. Anställda blev av med jobben och kvarvarande mjölkbönder får leverera mjölken till Arlas mejeri i Kallhäll utanför Stockholm. Men historien kommer att bevaras. Gefleortens valde att lämna det omfattande arkivet till Arkiv Gävleborg.

I slutet på 1800-talet och början på 1900-talet gick mjölkbönder samman och bildade andelsmejerier på många håll i länet. I dokumenten kan man se att de strävade efter att hålla en jämn och hög kvalitet på mjölken, i stadgar från Ockelbos andelsmejeri kan man till exempel läsa att "Mjölken ska levereras till mejeriet söt, samt i rent, friskt och oförfalskat tillstånd ..." De nya mejerierna låg ofta vid en järnväg, det underlättade transport till växande städer och tätorter.

Under 20-talets depression kämpade flera av mejerierna med ekonomin. Det blev början på en utveckling mot sammanslagningar till större mejeriföreningar inom bondekooperationen.

1933 gick 13 mejerier och ett antal mjölkproducerande gårdar samman och bildade Gefleortens, en förening

för Gästrikland och Norduppland som sträckte sig ända in i Västmanland. Då fanns mer än 17 000 kor och närmare 2 000 mjölkleverantörer i området. 1951 invigdes det enligt dåtidens mått stora mejeriet i Gävle och de mindre mejerierna lades ner under 50- och 60-talen.

Gefleortens har på senare år varit ett lokalt mejeri som haft svårt att klara konkurrensen från de stora. 2017 gick Gefleortens upp i det betydligt större Arla men mejeriet kunde ändå inte överleva. Mjölkleverantörerna – medlemmarna – var inte mer än dryga 50-talet vid nedläggningen.

I arkivet från Gefleortens finns historien väl dokumenterad. Här finns protokoll, avtal, brev, reklamaffischer, mjölkförpackningar och fotografier. Arkivet är omfattande och det kommer att ta tid innan det är ordnat och förtecknat. Det mesta kommer så småningom att bli tillgängligt för forskning och för användning i arkivets pedagogiska verksamhet.

Ulla Ejemar

1973 belönades Anna Berglöf, Balsta, Arsunda för att hon levererat mjölk med hög kvalitet. Foto: Lennart Jöhnemark/Gefleortens.

Som "guldmedaljörer" bjöds mjölkleverantörer in till mejeriet på studiebesök. Här 1973. Foto: Lennart Jöhnemark/Gefleortens.

Arbrås silverörn

En havsörn kan ha ett evingspann på drygt två meter. Den naturliga storleken verkar ha varit förebilden när Arbrås SSU-ungdomar beställde sin fana. Den är 244 centimeter bred och den silverglänsande örnen famnar nästan hela bredden.

Fanan från Arbrås SSU-klubb kommer från Bollnäs socialdemokratiska arbetarekommun.

Ofta kan man i protokoll och kassaböcker spåra historien bakom föreningarnas fanor, men här är det svårt. Den enda arkivhandling som finns i bevarad Arkiv Gävleborg från SSU i Arbrå är en tidig kassabok. Där finns inte fanan nämnd, det tyder på att den kommit till efter 1927 när de sista uppgifterna fördes in i kassaboken.

Örnen är en vanlig symbol på fanor från socialdemokratiska ungdomsklubbar, tolv av dem som finns i Arkiv Gävleborgs samling har örnen som bärande motiv. Örnen kan representera mod och frihetslängtan, men även ordets kraft och givmildhet.

Arbrås SSU-klubb bildades 12 mars 1923 som det står på fanan. Då börjar också kassaboken. Den visar att det första klubben gjorde var att betala föredragshållaren J V Lind och köpa 100 affischer från SSU:s eget förlag för 13 kr.

Kassaboken berättar också att föreningen ordnade fester på Vågen i Arbrå, betalade 25 kronor till "fotograf Pettersson", lämnade bidrag till ett nytt dansbanebygge på Vågen 1924 och samlade in pengar till arbetslösa. Inköp gjordes i kooperativa handeln, i Nilssons ångbageri och Arbrå manufakturaffär. Klubbmedlemmarna ordnade även kurser i bokföreläsning och kommunalkunskap.

1927 hade klubben 40 medlemmar. Klubben fanns kvar åtminstone till 1973 för då firade den 50-årsjubileum.

Ulla Ejemar

Artikel ur arkivets blogg "Dokument i fokus" där det finns drygt 200 inlägg.

Jazzgymnastik är på modet. Tjejer ur Hofors gymnastikförening tränar i Hagaskolans gymnastiksal. Okänd fotograf.

Arbrås Bollklubb dominerade distriktets damfotboll under 70-talet. De tog hem distriktsmästerskapet 1972, 1974, 1975 och 1976. Foto av vinnarlaget 1975 ur arkiv från Hälsinglands Fotbollförbund. Okänd fotograf.

Efter att i flera år ha varit favoriter vinner äntligen Gunnar och Marianne Ahlqvist från Dellenbygdens folkdanslag Hälsingehambon 1973. Foto: Tobbe Gustavsson.

Nu var det 70-tal – i svart på vitt

Inget blir sig likt denna höst. Arkivens dag kan inte hållas på sedvanligt vis med utställning och föreläsningar. Anledningen är förstås coronaviruset. Arrangemanget får därför flytta in på arkivets hemsida.

”Svart på vitt” är tema för årets upplaga av riksomfattande Arkivens dag, som alltid infaller andra lördagen i november. Temat kan tolkas på många sätt, enklast som svart-vita fotografier. Och de finns det gott om i arkiven.

Fotografier i Arkiv Gävleborgs samlingar hör oftast samman med företagen och föreningarna som lämnat in arkiv. Därför finns det gott om bilder på bönhus och föreningshus. Det finns bilder från föreningsmöten, demonstrationer och idrottstävlingar. Och många där föreningsmedlemmar, styrelser eller arbetslag radat upp sig i grupp framför fotografen.

Få saker kan mer än ett fotografi få oss att känna närhet till det förflutna. Det är mer tveksamt om ett foto kan säga mer än tusen ord. Åtminstone om det saknar uppgift om när det är taget, vilka som är med och i vilket sammanhang. Ett tips till den som i dag sparar bilder för framtiden är att komma ihåg dessa uppgifter liksom vem fotografen är. Man glömmer fortare än man tror ...

Här intill visar vi några bilder som berättar om vad som hände i länet för sådär femtio år sedan.

Ulla Ejemar

Kravet på månadslön istället för ackordslön får skogsarbetare att gå ut i en lång strejk 1975. Syndikalisterna, SAC, som organiserar många skogsarbetare i Ljusdalstrakten är starkt kritiska till LO-anslutna Skogsarbetarförbundets agerande. Fotot ur arkivet från Färila lokala samorganisation. Okänd fotograf

**Vill du se
fler bilder från
länets 1900-tal?**

Håll utkik på vår hemsida
www.arkivgavleborg.se den
14 november!

Ishockeyspelaren Jan-Erik Silfverberg är i januari 1971 just hemkommen från Tjeckoslovakien där han varit med om att ta silver i junior-EM. Sovjetunionen, CCCP, tog guld. Jan-Erik fick med sig en spelartröja som souvenir. Foto: Lennart Wallin ur arkiv från Hofors IK.

Kaffe dricks gärna på bit. I Marielund i Gävle har Röda korset en träffpunkt där besökarna kan få en kopp kaffe, spela lite kort eller bara prata bort en stund. Foto: Erik Lundgren ur arkiv från Röda Korset Gävleborgsdistrikt.

Kerstin Larsson välkomnas hem efter nästan 20 år som missionär i Liberia, där hon bland annat arbetade med att bekämpa sjukdomen spetälska. Hon sändes ut av Arbrå Filadelfiaförsamling redan 1952. Okänd fotograf.

Krabu satte sin prägel på Tallbackens folkhemsbygge

Aren kring 1950 var en expansiv period i Söderhamns historia. Industriföretag som Söderhamns verkstäder och LM Ericsson gick för högtryck och behovet av arbetskraft var nästan omätligt. Massvis av människor flyttade in till stan från den omgivande landsbygden och blev fabriksarbetare. Mer kvalificerad arbetskraft, som var lite svårare att få tag på, rekryterades från lite varstans landet. Gemensamt för alla nya Söderhamnsbor kring mitten av förra seklet var att de behövde ha någonstans att bo.

För att möta det ökande behovet av bostäder byggdes kvarteret Tallbacken i Söderhamns norra utkanter. Arbetet påbörjades 1955 och avslutades året därpå. De första som flyttade in var tjänstemän med fruar och barn, men snart fylldes det på med huvudsakligen industriarbetarfamiljer. Sammansättningen av hyresgäster var alltså blandad, både när det gäller social status och geografisk härkomst. Det fanns en poäng med det. Efter andra världskriget skulle visionen om folkhemmet realiseras. Hemmet i folkhemsmetaforen syftar på ett framtida Sverige präglat av samhörighet och gemenskap, där svenskarna hade blivit som en enda stor familj. ”Det goda hemmet”, säger Per Albin Hansson i sitt berömda folkhemstal, ”känner icke till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn”. Bostadsområden av Tallbackens typ, där människor från skilda landsändar och med olika klasstillhörighet levde sida vid sida, skulle skapa sammanhållning och stärka medborgarandan. Själva boendemiljön tänktes fungera som en skola i demokrati.

Arkivet efter arkitekten Heino Krabu lämnades in till Arkiv Gävleborg 2014. Han och hustrun Kaarina kom som flyktingar till Sverige 1944. Bilden är tagen 1957. Foto: Rudolf Vau

Idén om folkhemmet spelade en avgörande roll för hur bostadspolitik utformades vid den här tiden. Tidigare hade man förlitat sig på att marknadskrafterna skulle lösa bostadsförsörjningen på ett acceptabelt sätt, även för de mindre bemedlade. Nu började det offentliga ta en mer aktiv roll. Allt fler bostadshus uppfördes i allmännyttig regi, det vill säga med de kommunala bostadsföretagen som byggherrar. Finansieringen skedde vanligtvis genom förmånliga – men

villkorade – statliga lån. På det sättet kunde makthavarna styra byggandet i önskad ritning: i överensstämmelse med folkhemsidealet.

Tallbacken kom till som ett direkt resultat av den förda bostadspolitik. Bygget bekostades med allmänna medel. I utförandet skiner folkhemsandan igenom på punkt efter punkt. Målet var att åstadkomma en trivsamt boendemiljö med genuin hemkänsla. Stora gräsytor med plats för lek och rekreation skulle inbjuda till social samvaro och skapa god grannsamja. I färg, form och material återknöt man till det som kändes hemtamt: traditionella sadeltak, mjukt pastellfärgade fasader, ytterdörrar i teakträ. Balkongskärmarna utsmyckades med smidda dekorationer. Varje detalj var noga genomtänkt.

När Söderhamns kommun tog fram en ny översiktsplan i slutet av 1980-talet klassades Tallbacken som särskilt värdefull bebyggelsemiljö. Det gick därför inte att fara fram hur som helst när husen skulle renoveras något år senare. För att allt skulle gå rätt till fick

man anlita antikvarisk experthjälp från Länsmuseet.

Kvarteret är ett utmärkt exempel på den speciella folkhemsarkitektur som slog igenom kring 1950. Stilmässigt var det här en viktig mellanperiod i svensk arkitekturhistoria. Både före, inom den tidiga funktionalismen, och efter, i samband med miljonprogrammet, fanns en strävan mot maximal rationalisering av byggprocessen. Resultatet blev inte så lyckat alla gånger, i alla fall inte ur trivselsynpunkt. Folkhemsarkitekterna visade att det gick att bygga fort, rationellt och billigt, utan att man behövde slarva med kvaliteten.

Arkitekten bakom Tallbacken hette Heino Krabu. Han hade kommit som flykting till Sverige från Estland under andra världskriget och fick ganska snart jobb på Cyril Stackells arkitektkontor i Söderhamn. Efter Stackells död 1964 drev Krabu firman vidare i eget namn. En rad välbekanta byggnader i Hälsingland är uppförda efter Heino Krabus originalritningar; till de mer spektakulära hör stadshuset i Bollnäs. Heino Krabu avled 84 år gammal 2007. Han var yrkesverksam in i det sista.

Arkitektkontorets arkiv, som lämnades in till Arkiv Gävleborg sommaren 2014, innehåller foton, ritningar och annan dokumentation som speglar efterkrigstiden svenska byggnadskonst, med start i folkhemsepoken.

Jörgen Björk.

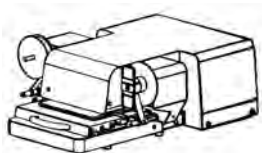

Kvarteret Tallbacken i Söderhamn byggdes 1955 – 1956 och är ett utmärkt exempel på arkitektur i folkhemsstil. Den översta bilden är tagen omkring 1960. Foto: Specialbild. Originalen i Stiftelsen Söderhamnsbostäders arkiv.

Övriga bilder visar utmärkande detaljer på Tallbackens bebyggelse.

Lättare läsa mikrofilmade tidningar

Arkivet har i vår investerat i en ny mikrofilmsskanner. Tack vare den är det nu lätt att läsa mikrofilmade tidningar. Det går dessutom enkelt att skriva ut, spara ner eller e-posta valda artiklar något som inte gick med de gamla läsarna.

Det var med tvekan arkivet satsade på en mikrofilmsskanner, tekniken är gammal och förhoppningen är att dagstidningar ska gå att läsa digitalt via dator. Men trots att tidningar digitaliseras fortlöpande är det bara en bråkdel som finns tillgängliga digitalt i dag. Därför är vi hänvisade till de gamla mikrofilmerna länge än, inte minst gäller det tidningar från Gävleborgs län.

Intresset för att söka i gamla dagstidningar är stort, arkivet har många besök och förfrågningar om bilder och artiklar som varit publicerade i tidningarna. Många blir besvikna över att det inte går att knappa in ett sökord och få träff på artiklar, oftast är man fortfarande hänvisad till att bläddra sig fram oavsett om man läser en papperstidning eller på mikrofilm. Det underlättar om man vet ungefär när det man vill hitta har publicerats.

Arkiv Gävleborg har en stor samling tidningar från länet. På hemsidan finns en lista över vilka titlar och vilka årgångar som finns i samlingen. Adressen dit är

<http://arkivgavleborg.se/dagstidningar>

Arkivets medarbetare Evelin Skoglund testar den nya mikrofilmsskannern. Foto: Ulla Ejemar

Är avgiften betald?

Ett 20-tal av arkivets drygt 600 medlemmar har trots påminnelse ännu inte betalat årsavgiften för 2020. Kanske har fakturan inte nått rätt person? Arkivet måste ha tillgång till rätt adress för utskick av faktura och medlemsinformation. Enklast meddelar ni oss rätt adress via e-post till arkivet@arkivgavleborg.se

arkiv gävleborg

Arkivet bevarar och tillgängliggör arkivhandlingar från föreningar, företag och privatpersoner i Gävleborgs län.

Vi arbetar också med att dokumentera och stimulera till forskning om länets historia.

Forskarsal och arkiv har öppet vardagar 8.30 - 16.00

kvällsöppet måndagar 8.30 - 19.00 september - maj

Redaktion: Ulla Ejemar, Evelin Skoglund, Barbro Sollbe, Jörgen Björk

Arkiv Gävleborg

Fältskärsleden 10, 802 80 Gävle

(gamla postterminalen)

tel 026 - 10 88 70

e-post: arkivet@arkivgavleborg.se

hemsida: www.arkivgavleborg.se

www.facebook.com/arkivgavleborg.se